

El ball dels botons

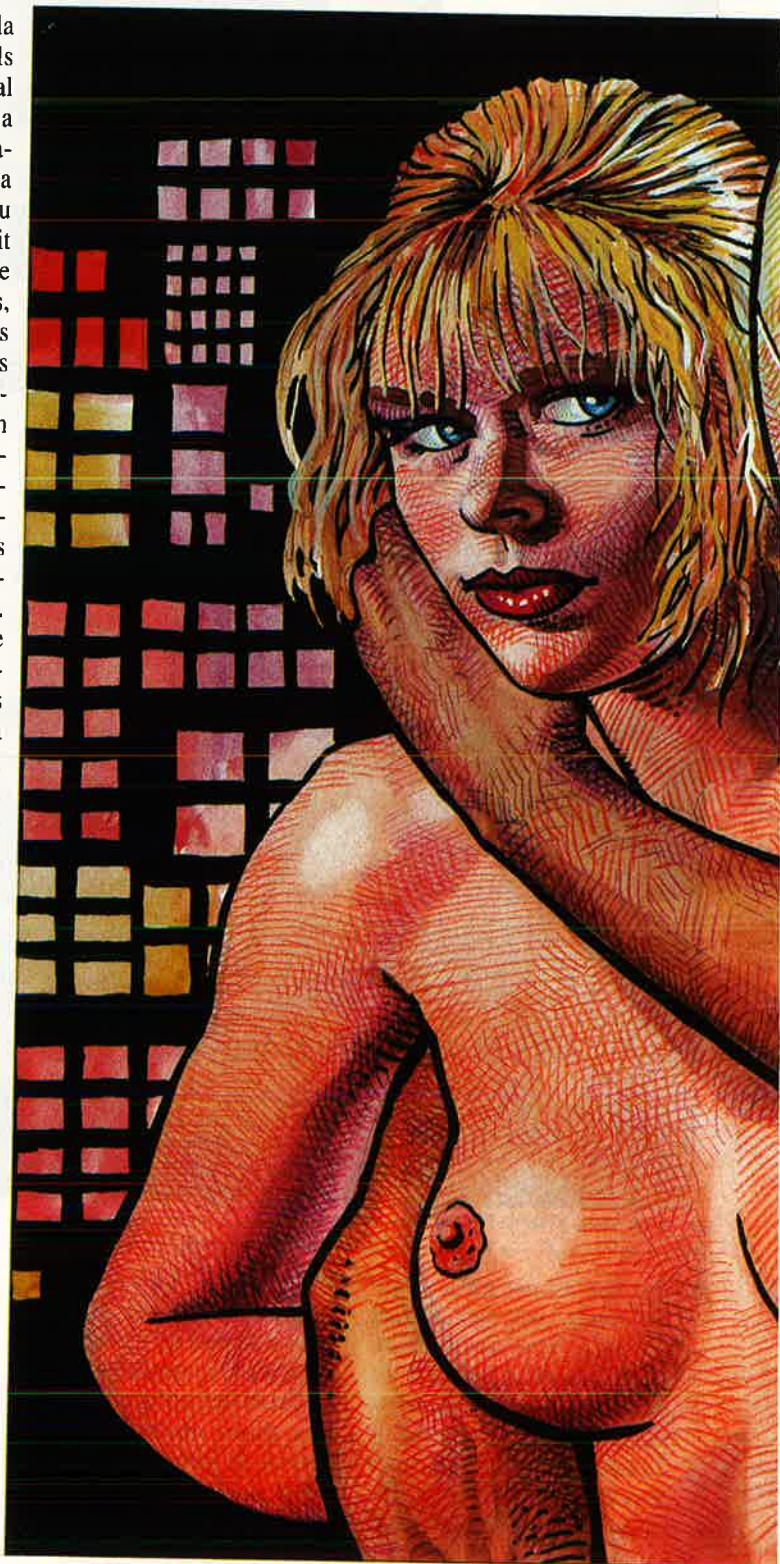
Semblen senzills, però empen tecnologies molt complexes. No se sap mai el que amaguen. Són misteriosos i secrets. Però la seua presència és cada vegada més habitual entre nosaltres.

Durant la dècada dels seixanta arribà massivament el televisor a les nostres llars. Aquell dia començaren a canviar no només els hàbits i costums, sinó que fins i tot ho va fer la configuració de les nostres vivendes. Com algú ha escrit, durant aquells anys, van créixer les antenes i les velles començaren a teixir delicats tapets de colors perquè el televisor reposara còmodament sobre la nevera. Ara, un nou aparell ha envaït la nostra vida disposat a formar part, en el futur, dels nostres gestos quotidians. És el comandament electrònic.

L'APOCALIPSI

Segons els auguris de comunicòlegs i tècnics, en els propers anys l'ús del comandament a distància canviarà radicalment els hàbits àudio-visuals de l'individu. Aquesta qüestió divideix, en aquets instants, els professionals de la televisió. Mentre uns aposten per un model generalitzat, que es finance amb la publicitat, i amb una programació formada per telesèries, telefims i concursos, altres ho fan per un d'especialitzat i temàtic, més informatiu i esportiu, al qual s'accedirà mitjançant una quota de connexió. En aquets instants de pugnes televisives, els caps de programes dissenyen les noves estratègies per a seduir visualment el major nombre de telespectadors. Que, al cap i a la fi, és del que es tracta. De moment els grans comu-

nicadors, els monstres de la pantalla han esdevingut els déus d'un nou Olimp al qual s'arriba segons l'audiència que aconsegueix el programa. Als Estats Units, on la mitjana de consum televisiu se situa al voltant de les vuit hores, contra les poc més de tres que dediquem nosaltres, les programacions de les grans cadenes semblen fetes amb paper de calc. Les altres, més modestes, apunten cap a fórmules més salomòniques com pot ser la supressió dels blocs publicitaris durant la projecció dels films per tal de mantenir el telespectador atent al televisor. Una mica el que es pot veure en les graelles de programació de les noves televisions privades que han començat a emetre a l'estat espanyol en les darreres setmanes. Hi ha qui especula, en canvi, amb la possibilitat d'irrompre en la pantalla amb blocs publicitaris sense previ avís. El temps dirà, però el fet cert és que, amb el model televisiu imperant, la tot just estrenada dècada dels 90 no es pot entendre sense aquest aparell revolucionari. En aquets moments ja es perfila una dictadura, o patriarcat en molts casos, d'àmbit familiar per part de l'usuari del comandament. I s'aprecia, de rebot, un substancial increment en la venda de televisors, amb comandament inclòs, és clar, com a alternativa als conflictes generats per la variada oferta televisiva que ens envaeix des de fa uns mesos. Així, si els vui-

tanta ens deixaren un aparell de ràdio per cada membre de la família, els noranta, segons tots els indicis, ens volen dur un televisor, com a mínim, per a cadascú de nosaltres. Per això, l'oferta de receptors és cada vegada més variada, i no solament pel

que fa al preu, sinó que fins i tot estan variant aspectes com el disseny o la grandària.

FENOMENOLOGIA

En el últims mesos s'ha popularitzat el terme *zapping*

per a designar l'esport, l'hàbit o la dèria, d'anar saltant d'un canal a altre del televisor amb el comandament electrònic. Un comportament que psicòlegs i psiquiatres encara no acaben de definir massa bé i del qual, en aquests moments, ignoren quina patologia pot arribar a generar. Segons fonts del Col·legi de Psicòlegs de València, respecte al *zapping* es pot dir que ara per ara existeix com a fenomen, però no com a trastorn. El problema existiria, en tot cas, si es pressionara els telespectadors a canviar de canal, però no es pot parlar d'anomalia quan el canvi es fa per lliure elecció. Malgrat tot, l'ús obsessiu pot ser indicatiu d'una ansietat excessiva. Diversos estudis realitzats als Estats Units, que és on s'han fet la major part de recerques sobre el comportament de l'individu davant del televisor, demostren la inexistència de cap patologia que pugui estar derivada d'un elevat consum televisiu. Fins i tot aquella que es refereix a l'individu que se situa davant la pantalla amb mentalitat d'espia per sondejar l'oferta àudio-visual. Sota una aparença simple aquest aparell amaga un univers de sofisticació encara desconegut.

MÉS ENLLÀ DE LA PANTALLA

En aquests moments, el comandament electrònic ha traspasat l'entorn àudio-visual i s'ha escampat per tota la casa. Acariciat desenes de vegades, reacciona sempre. Des de la cuina fins al saló, del hall d'entrada a la porta del garatge. El comandament electrònic és la tecla ideal amb què ara ja es pot controlar el telèfon, el microones, el compact-disc, el televisor, la porta d'entrada o la

rentadora. Respon amb rapidesa la seua carícia i manté amb l'índex una relació privilegiada.

Sense anar més lluny, fa pocs dies una companyia danesa del sector de l'electrònica presentava un nou sistema de control centralitzat: el Beolink 1000, un comandament electrònic que permet manipular els equips d'imatge i so des de qualsevol racó de la casa. L'invent s'anuncia com l'instrument capaç de fer possible la ruptura dels límits del temps i de l'espai i d'integrar àudio i vídeo en un únic sistema. Per exemple, un concert emès a la tele pot escoltar-se pels altaveus de tota la casa. El preu no supera les quinze mil pessetes, malgrat que es ven conjuntament amb els televisors, compact-disc, i la resta d'equips àudio-visuals que comercialitza aquesta marca. Segons fonts de l'empresa, amb aquesta meravella dels comandaments electrònics es poden controlar ja en aquests moments totes les llums de la casa, sempre que s'installeu les que aquesta empresa fabrica. És el primer graó per a aconseguir el control centralitzat de la casa. Un senzill gest del dit, i la bugada està feta. El mateix toc de vareta màgica i comença a agitar-se el micro-ones. Bip, bip. S'han acabat les aixetes dels banys i les mans sota l'aigua per a examinar la temperatura de l'aigua. Amb alguns botons la banyera s'omple sola, a l'hora i a la temperatura desitjada.

Amb l'electricitat arribà el botó. Gros i inhòspit, però capaç de suportar les més fortes pitxades elèctriques. En fi, ara el botó s'ha imposat. I amb ell, la màgia, la sensualitat i l'economia del gest. Per a escalfar un plat o escoltar una òpera.

Nel·lo Pellicer

